

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นับเป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 สำคัญ คือมุ่งเน้นให้มีการปฏิรูประบบบริหารและจัดการทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและมีความหลากหลาย ในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมให้เอกชนร่วมจัดการศึกษา และให้มีความอิสระในการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ (กรมวิชาการ. 2545 ก : 1) และเพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ เป็นการสร้างกลยุทธ์ใหม่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลและสังคมไทย (สุวิทย์ กุณิกิติ. 2544 : 1) ในด้านหลักสูตรจัดให้มีคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ (กรมวิชาการ. 2545 ข : 1) และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 15)

หลักสูตรสถานศึกษา เป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้านสามารถชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง

หลักสูตรสถานศึกษาจึงครอบคลุมภาระงานการจัดการศึกษาทุกด้าน หลักสูตรสถานศึกษาจึงประกอบด้วยการเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน (กรมวิชาการ. 2545 ก : 5) และเพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตร

ของสถานศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งทราบบทบาทภารกิจหน้าที่ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด (กรมวิชาการ. 2545 ก : 50) และหลักสูตรสถานศึกษาจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการหลักสูตร ทำให้ทราบว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาอย่างไรก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการสร้างความเข้าใจ ความร่วมมือ การประสานงาน และการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ. 2545 ก : 7)

จากการติดตามประเมินผลการจัดทำหลักสูตรของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรใหม่ ปรากฏว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ที่อยู่ในเขตเมือง มีชุมชนเข้มแข็ง สามารถจัดทำหลักสูตรด้วยตนเองได้ ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กที่มีบุคลากรน้อยชุมชนไม่มีความพร้อม การจัดทำหลักสูตรเป็นไปด้วยความลำบาก มีหลายโรงเรียนยังขาดความมั่นใจในการจัดทำหลักสูตรด้วยตนเอง (ประพัฒน์พงษ์ เสนาฤทธิ์ . 2546 : 4)

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษา ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของกรมวิชาการ ด้านปัจจัยสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อที่ใช้ตามหลักสูตรยังมีไม่เพียงพอ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และความตระหนักในการจัดการหลักสูตร มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ และมีทักษะในการจัดการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ด้านสภาพปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรไม่ชัดเจน มีภาระงานพิเศษมาก และขาดแคลนครู โดยเฉพาะวิชาหลัก ขาดผู้นิเทศที่มีความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ในการนิเทศ ครูไม่เข้าใจสาระการเรียนรู้ การจัดทำแผนบูรณาการวิธีการวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมยังไม่หลากหลาย นักเรียนไม่ได้เลือกตามความสนใจ (กรมวิชาการ. 2546 : 31 – 35) และจากผลการดำเนินงานในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำเนินการนำร่อง ปีการศึกษา 2545 ในจังหวัดนครพนม พบว่า มีระยะเวลาในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาก่อนข้างจำกัดและเป็นเรื่องใหม่ที่ครูต้องดำเนินการด้วยตนเองเป็นครั้งแรก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาได้ (พิศุทธิ กิตติศรีวรพันธุ์. 2545 : บทคัดย่อ)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่ไม่ชัดเจนเท่าที่ควร และครูมีเวลาในการดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในเวลาที่จำกัดและมีภารกิจหลายอย่าง โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูจำนวนน้อย

จากเหตุผลที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า หลักสูตรของสถานศึกษาจะไปสู่ความสำเร็จตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นั้น ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการหลักสูตรที่มี คุณภาพ และบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานใน สถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเห็นได้ว่ากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษากำหนดให้ สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อันเป็นหลักการกระจายอำนาจไปให้สถานศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาสังคมในแต่ละท้องถิ่นที่มี ความแตกต่างกันตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ฉะนั้นสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน ย่อมมีสภาพการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กมีบุคลากรจำนวน น้อย ชุมชนไม่มีความพร้อม ทำให้ประสบปัญหาในการจัดทำหลักสูตรซึ่งสถานศึกษาทุกแห่ง ได้เริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พร้อมกันทั่วประเทศในปีการศึกษา 2546 จึงนับว่าเป็นเรื่องที่ควรค่าแก่การศึกษาวิจัยอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยในฐานะที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จึงมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยจึงได้กำหนดเงื่อนไขในการศึกษา โดยใช้รูปแบบกระบวนการศึกษาเพื่อการวิจัยให้สอดคล้อง และครอบคลุมภารกิจการบริหาร จัดการหลักสูตร สามารถที่จะนำผลการวิจัยเป็นข้อเสนอแนะเป็นประโยชน์ในการวางแผน พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพ และผู้เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัย ไปใช้เป็นข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ทั้งโดยรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน
ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ที่มีขนาด
สถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา แตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน
ที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ครั้งนี้
ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา
ของกรมวิชาการ (2545 ก : 7) ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร (การใช้หลักสูตร)
5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
6. การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
7. การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2547 จำนวน 2,554 คน จำแนกตามขนาด

สถานศึกษาตามมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 3 ขนาดดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2540 : 82)

1.1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 51 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 51 คน ครูผู้สอน จำนวน 565 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 471 คน

1.1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 33 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน ครูผู้สอน จำนวน 625 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 420 คน

1.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครูผู้สอน จำนวน 161 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 225 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกจนคร เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2547 จำนวน 359 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 38)

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 50 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน

1.2.2 ครู กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 15 ได้กลุ่ม ตัวอย่าง จำนวน 203 คน

1.2.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 10 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 112 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพและขนาดของโรงเรียน

2.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้สอน
- 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในสถานศึกษา 7 ขั้นตอน ตามกรอบแนวคิดของกรมวิชาการ (2545 ก : 7)

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

16 พฤษภาคม 2547 ถึง 31 มีนาคม 2548

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการศึกษาสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สกลนคร เขต 3 ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะที่เกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1. การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการบริหาร
จัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนที่จัดการศึกษาช่วงชั้นที่ 3 และ 4
ปีการศึกษา 2547 ประกอบด้วย

1.1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา หมายถึงการสร้างตระหนัก
ให้แก่บุคลากรเห็นความสำคัญและสำรวจความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
การทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ การประชุมชี้แจง ประชุมเชิงปฏิบัติการ การนำบุคลากรไป
ศึกษาดูงานจากแหล่งเรียนรู้ การอบรม สัมมนา ฝึกปฏิบัติ การสร้างเครือข่าย การแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและ
งานวิชาการ คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การเสนอแนะให้
ความเห็นชอบในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ธรรมนูญโรงเรียน การจัดทำแผน
ปฏิบัติการประจำปี รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และขอความร่วมมือในการบริหารจัดการ
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

1.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล
สภาพปัญหาและความต้องการ การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย การกำหนดโครงสร้าง
หลักสูตร การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การกำหนดกิจกรรม
พัฒนาผู้เรียน การจัดทำหน่วยการเรียนรู้ การกำหนดสื่อการเรียนรู้ แหล่งการเรียนรู้ การกำหนด
วิธีวัดและประเมินผลในแต่ละสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

1.3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร หมายถึง การวางแผนการบริหาร
จัดการบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ การวางแผนการจัดบรรยากาศ

การเรียนรู้ การวางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวางแผนจัดหา เลือกร วัสดุและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การวางแผนในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งความรู้ในชุมชนมาช่วยในการจัดการเรียนรู้

1.4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (การใช้หลักสูตร) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น เรียนรู้แบบองค์รวมหรือแบบบูรณาการ เรียนรู้วิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรท้องถิ่น และ แหล่งการเรียนรู้ในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ การใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

1.5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล หมายถึง การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรและงานวิชาการภายในสถานศึกษา การมีส่วนร่วมในการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร ประเมินผลการใช้หลักสูตร ตรวจสอบและประเมินผลพัฒนาการผู้เรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6 การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา หมายถึง การจัดเก็บรวบรวม ข้อมูลการประเมินผลการใช้หลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปรายงานผลการใช้หลักสูตร รวมถึงการมีส่วนร่วมในการสรุปผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และเขียนรายงาน

1.7 การปรับปรุงพัฒนา หมายถึง การนำผลการดำเนินงาน ปัญหาที่พบ ข้อเสนอแนะของผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการหลักสูตร มาวางแผน ปรับปรุงแก้ไข พัฒนาระบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ข้าราชการครูที่ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา หรือผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าว ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2547

3. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ปีการศึกษา 2547

4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลภายนอกสถานศึกษา ในโรงเรียนที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3 และ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ที่ได้รับการแต่งตั้งตามกฎหมายกระทรวงของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546

5. ขนาดโรงเรียน หมายถึง จำนวนห้องเรียนของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 ที่มีจำนวนแตกต่างกัน ซึ่งใช้เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 3 ขนาด ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา . 2540 : 82)

5.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 1 - 12 ห้อง

5.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 13 - 36 ห้อง

5.3 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 37 ห้อง ขึ้นไป

6. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ปีการศึกษา 2547 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3

ประโยชน์ของการวิจัย

เป็นข้อเสนอแนะสำหรับ ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3 และเขตอื่น ๆ ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น